

wpisu nr 60/113

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

BCH
Radom - Kielce

*maternity przekazała
Helena Kawalska-Kutera
z Radomia*

26 XI 1994   *brak fol.*
++ GIEMZA JÓZEFA
ps. "ZADROŻNA"

z d. CZAPLA

3443/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

GIEMZA JOZEF

3443/W5K

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

k 2, s. 1-2

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

brak

I/1. RELACJA WEAŻCINA

- Relacja napisana przez H. Kasalską-Kutera, mps long. 1, k. 21, s. 1-21
(2 egzemplarze)

JÓZEFA CZAPLA córka Bolesława i Anny z Gawinów urodziła się 17.III.1913 r. w Wielgiem. Do klas młodszych uczęszczała w dwóch szkołach: w Warszawie i rodzinnej miejscowości. Klasę szóstą i siódmą ukończyła w Szkole Powszechnej w Ciepeliowie w 1929 r. Wychowawcą jej klasy był kierownik Szkoły Stanisław Pietrkiewicz. Uczyli ją także: Jan Gruszka, Irena Kudlikowska, Władysław Nowak, Józef Murski. Do tej samej klasy uczęszczali: Józef Owczarek, Marian Wójtowicz, Kazimierz Ostrach. Zdała egzamin i została przyjęta do Szkoły Rolniczej w Mokošynie koło Sandomierza. Po jej ukończeniu pracowała jako krawcowa, a także w pewnym okresie w Spółdzielczej Mleczarni. Prowadziła kursy krawiectwa.

W 1934 r. wyszła za mąż za znanego ludowca, instruktora Izby Rolniczej w Kielcach i prezesa Zarządu Powiatowego ZMW "Wici" w Iłży, Władysława Giemzę. Władysław i Józefa Giemzowie prowadzili w Wielgiem gospodarstwo rolne. On pracował także w Powszechnej Spółdzielni Spożyców "Jutrzenka" na różnych stanowiskach: ekspedienta, prezesa i kierownika.

Podczas okupacji ich dom był skrzynką kontaktową, miejscem spotkań żołnierzy i łączniczek Partyzanckiego Zgrupowania BCh "Ośka". Często bywał tu Jan Gruszka "Bartos". Tu można się było pożywić, wymyć, odpocząć, a nawet ukryć przed gestapo. Pani Józefa zawsze była gotowa udzielić pomocy potrzebującym. Byli to ludzie bardzo życzliwi i oddani sprawie walki o wolność, gotowi zawsze służyć wszelką możliwą pomocą chłopcom ze zgrupowania "Ośki" w szczególności. Jako członkini LZK BCh występowała pod pseudonimem "Zadrowna". Brała czynny udział w pracach Koła Gospodyń Wiejskich i zespole teatralnym w Wielgiem, a także prowadziła usługowy punkt krawiecki.

Odznaczona Krzyżem Partyzanckim /pośmiertnie/ dnia 7.04.95 r.
Leg.nr 5-95-40.

Giemza Józefa c.Bolesława i Anny z Gawinów miała rodzeństwo:
Marię ur. 1916 r. zam. Wielgie - rolnik
Jana ur. 1920 r. zam.Wielgie - rolnik, ukończył VII kl. w Ciepeliowie
Helenę ur. 1923 r. zam. Osuchów gm.Kazanów - rolnik
Ludwika ur. 1925 r. zam. w Radomiu
Stanisławę ur. 1929 r. zam. w Radomiu.

Mąż Józefy WŁADYSŁAW GIEMZA urodził się w 1912 r. w Rieczniowie w rodzinie chłopskiej. Szkołę Rolniczą ukończył w Zwoleniu, a Uniwersytet Ludowy w Szycach. Pracował w spółdzielczości i prowadził wszelką działalność na rzecz wsi. Przez długi czas pełnił funkcję instruktora doświadczalnictwa rolniczego. Podczas okupacji wchodził w skład Powiatowej Trójki "Rocha". Po wojnie był posłem na Sejm i uczestniczył w działalności ZSL. Pracował w ruchu ludowym do końca życia.

U honorowano go Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Wincentego Witosa, Krzyżem Partyzanckim BCH i innymi odznaczeniami. Zmarł w 1989 r. w Wielgim. Żona Józefa przeżyła go o 5 lat. Zmarła 26.XI.1994 r. Oboje spoczywają na tutejszym cmentarzu.

Władysław i Józefa wychowali i wykształcili czworo dzieci.

Kazimierza ur. 1934 r. zam. Wielgie

Marię ur. 1937 r. zam. Radom

Halinę ur. 1941 r. zam. Chęciny k/Kielc

Zbigniewa ur. 1949 r. zam. Kazanów Iłżecki

- Kazimierz Giemza ur. 1934 r. wykształcenie ogólnokształcące i zawodowe rolnicze. Praca zawodowa od lat 16-tu w bankowości i w spółdzielczości "Społem" - PSS. Służba wojskowa czynna w latach 1954-56, II Berliński Pułk Piechoty i I-sza Dywizja P."Kościuszkowska". W r.1959 - KOR w Ofic.Szkole Wojsk Zmechanizowanych we Wrocławiu - otrzymał stopień podporucznika. W r.1959 zawarł związek małżeński z H.Mróż nauczycielką szkoły w Wielgim i na stałe zamieszkała w Wielgim. Praca w spółdzielczości aż do emerytury. Od 1.XI.1981 r. sekretarz KG ZSL, a później PSL - do chwili odejścia na emeryturę. Gospodaruje na 3 ha gospodarstwa. Funkcje społeczne /1970-1990/
  - V-ce Prezes Klubu Oficerów Rezerwy w Ciepielowie /przez cały okres istnienia Klubu/
  - Prezes Gminnego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych
  - Przewodniczący Rady Nadzorczej Sp-ni KZ w/m
  - Członek Zarządu Woj.PSL w Radomiu. Obecnie członek Prezydium Zarządu Powiatowego PSL w Lipsku
  - Radny Gminy przez 3-y kadencje do r.1998
- Maria Giemza-Jasińska zam.w Radomiu ul.Sportowa, ur. w 1937 r. w Wielgim-Obórki - ekonomista. W latach 1954-90 pracowała w Gminnej Spółdzielni SCh w Radomiu na różnych stanowiskach od referenta do kierownika Działu Osobowego. Po odejściu na emeryturę w r.90, zatrudniona w Sp-ni Dz.Os. przez okres 2 lat tj. do roku 1992.
- Halina Sałaga z d.Giemza ur. 20.X.1941 r. w Wielgim /Obórki/, zawód - nauczycielka. Pracuje w Liceum Ogóln.w Chęcinach. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.
- Zbigniew Giemza ur. 1.I.1949r w Wielgim. Wykształcenie techniczne zawodowe. Po ukończeniu szkoły pracował w wojskach lotniczych w JW Tomaszów Mazowiecki, a obecnie pracuje w Radomiu również w jednostce wojsk lotniczych.

11-3

JÓZEFA CZAPLA córka Bolesława i Anny z Gawinów urodziła się 17.III.1913 r. w Wielgim. Do klas młodszych uczęszczała w dwóch szkołach: w Warszawie i rodzinnej miejscowości. Klasę szóstą i siódmą ukończyła w Szkole Powszechnej w Ciepielowie w 1929 r. Wychowawcą jej klasy był kierownik Szkoły Stanisław Pietrkiewicz. Uczyli ją także: Jan Gruszka, Irena Kudlikowska, Władysław Nowak, Józef Murski. Do tej samej klasy uczęszczali: Józef Owczarek, Marian Wójtowicz, Kazimierz Ostrach. Zdała egzamin i została przyjęta do Szkoły Rolniczej w Mokoszynie koło Sandomierza. Po jej ukończeniu pracowała jako krawcowa, a także w pewnym okresie w Spółdzielczej Mleczarni. Prowadziła kursy krawiectwa.

W 1934 r. wyszła za mąż za znanego ludowca, instruktora Izby Rolniczej w Kielcach i prezesa Zarządu Powiatowego ZMW "Wici" w Iłży, Władysława Giemzę. Władysław i Józefa Giemzowie prowadzili w Wielgim gospodarstwo rolne. On pracował także w Powszechnej Spółdzielni Spożyców "Jutrzenka" na różnych stanowiskach: ekspedienta, prezesa i kierownika.

Podczas okupacji ich dom był skrzynką kontaktową, miejscem spotkań żołnierzy i łączniczek Partyzanckiego Zgrupowania BCh "Ośka". Często bywał tu Jan Gruszka "Bartos". Tu można się było pożywić, wymyć, odpocząć, a nawet ukryć przed gestapo. Pani Józefa zawsze była gotowa udzielić pomocy potrzebującym. Byli to ludzie bardzo życzliwi i oddani sprawie walki o wolność, gotowi zawsze służyć wszelką możliwą pomocą chłopcom ze zgrupowania "Ośki" w szczególności. Jako członkini LZK BCh występowała pod pseudonimem "Zadrożna". Brała czynny udział w pracach Koła Gospodyń Wiejskich i zespole teatralnym w Wielgim, a także prowadziła usługowy punkt krawiecki.

Odznaczona Krzyżem Partyzanckim /pośmiertnie/ dnia 7.04.95 r.
Leg.nr 5-95-40.

Giemza Józefa c.Bolesława i Anny z Gawinów miała rodzeństwo:
Marię ur. 1916 r. zam. Wielgie - rolnik
Jana ur. 1920 r. zam.Wielgie - rolnik, ukończył VII kl. w Ciepielowie
Helenę ur. 1923 r. zam. Osuchów gm.Kazanów - rolnik
Ludwika ur. 1925 r. zam. w Radomiu
Stanisławę ur. 1929 r. zam. w Radomiu.

Mąż Józefy WŁADYSŁAW GIEMZA urodził się w 1912 r. w Rieczniowie w rodzinie chłopskiej. Szkołę Rolniczą ukończył w Zwoleniu, a Uniwersytet Ludowy w Szycach. Pracował w spółdzielczości i prowadził wszelką działalność na rzecz wsi. Przez długi czas pełnił funkcję instruktora doświadczalnictwa rolniczego. Podczas okupacji wchodził w skład Powiatowej Trójki "Rocha". Po wojnie był posłem na Sejm i uczestniczył w działalności ZSL. Pracował w ruchu ludowym do końca życia.

U honorowano go Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Wincentego Witosa, Krzyżem Partyzanckim BCH i innymi odznaczeniami. Zmarł w 1989 r. w Wielgim. Żona Józefa przeżyła go o 5 lat. Zmarła 26.XI.1994 r. Oboje spoczywają na tutejszym cmentarzu.

Władysław i Józefa wychowali i wykształcili czworo dzieci.

Kazimierza ur. 1934 r. zam. Wielgie

Marię ur. 1937 r. zam. Radom

Halinę ur. 1941 r. zam. Chęciny k/Kielc

Zbigniewa ur. 1949 r. zam. Kazanów Iłżecki

- Kazimierz Giemza ur. 1934 r. wykształcenie ogólnokształcące i zawodowe rolnicze. Praca zawodowa od lat 16-tu w bankowości i w spółdzielczości "Społem" - PSS. Służba wojskowa czynna w latach 1954-56, II Berliński Pułk Piechoty i I-sza Dywizja P."Kościuszkowska". W r.1959 - KOR w Ofic.Szkole Wojsk Zmechanizowanych we Wrocławiu - otrzymał stopień podporucznika. W r.1959 zawarł związek małżeński z H.Mróż nauczycielką szkoły w Wielgim i na stałe zamieszkał w Wielgim. Praca w spółdzielczości aż do emerytury. Od 1.XI.1981 r. sekretarz KG ZSL, a później PSL - do chwili odejścia na emeryturę. Gospodaruje na 3 ha gospodarstwa. Funkcje społeczne /1970-1990/
  - V-ce Prezes Klubu Oficerów Rezerwy w Ciepielowie /przez cały okres istnienia Klubu/
  - Prezes Gminnego Związku Kółek i Organizacji Rolniczych
  - Przewodniczący Rady Nadzorczej Sp-ni KZ w/m
  - Członek Zarządu Woj.PSL w Radomiu. Obecnie członek Prezydium Zarządu Powiatowego PSL w Lipsku
  - Radny Gminy przez 3-y kadencje do r.1998
- Maria Giemza-Jasińska zam.w Radomiu ul.Sportowa, ur. w 1937 r. w Wielgim-Obórki - ekonomista. W latach 1954-90 pracowała w Gminnej Spółdzielni SCH w Radomiu na różnych stanowiskach od referenta do kierownika Działu Osobowego. Po odejściu na emeryturę w r.90, zatrudniona w Sp-ni Dz.Os. przez okres 2 lat tj. do roku 1992.
- Halina Sałaga z d.Giemza ur. 20.X.1941 r. w Wielgim /Obórki/, zawód - nauczycielka. Pracuje w Liceum Ogóln.w Chęcinach. Odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi.
- Zbigniew Giemza ur. 1.I.1949r w Wielgim. Wykształcenie techniczne zawodowe. Po ukończeniu szkoły pracował w wojskach lotniczych w JW Tomaszów Mazowiecki, a obecnie pracuje w Radomiu również w jednostce wojsk lotniczych.

J. 3443/WSK

BCH
Radom-Kielce

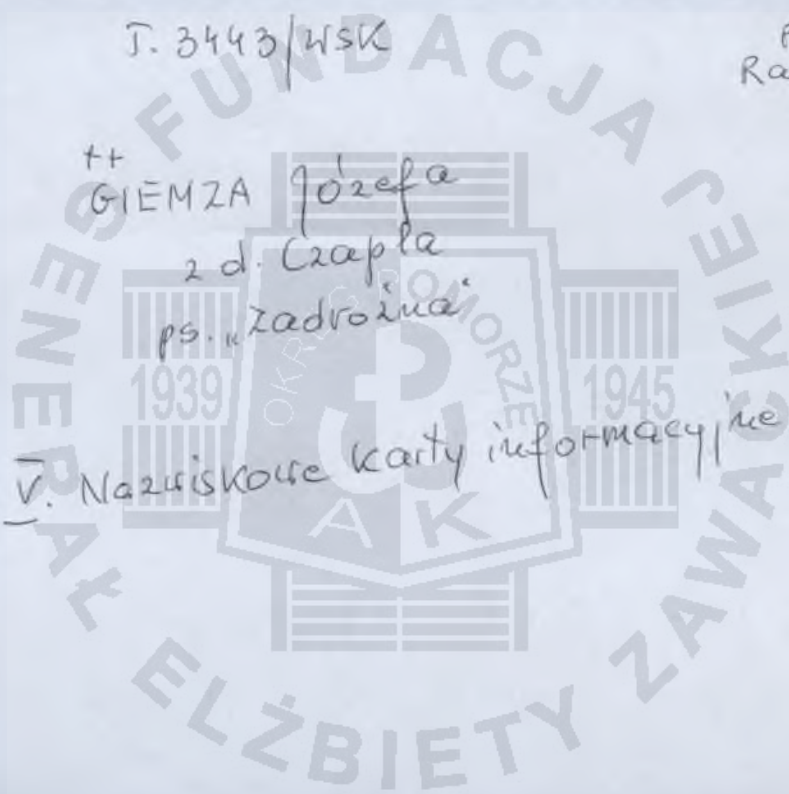
++

GIEMZA Józefa

z d. Czapla

ps. "Zadvoina"

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

J. 3443/WSK

BCH
Radom-Kielce

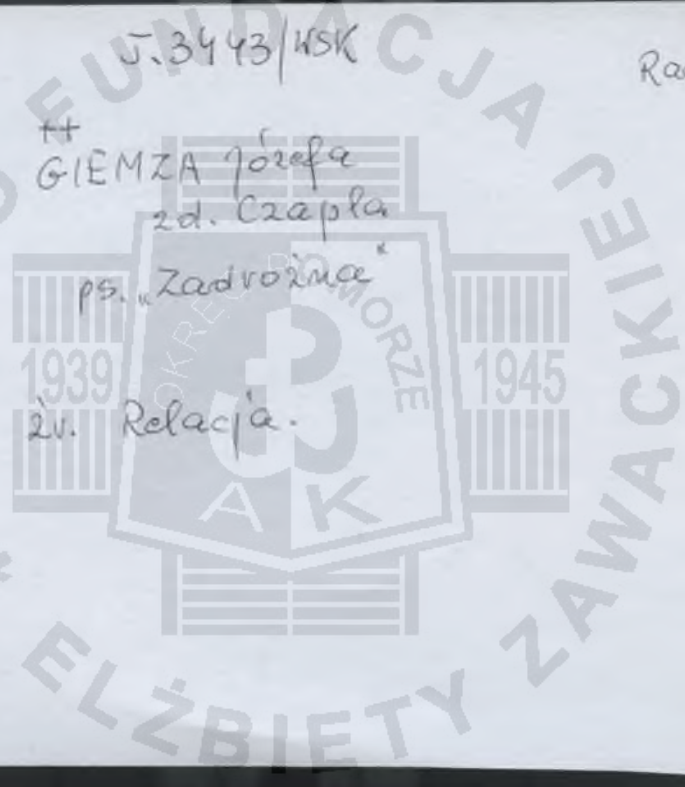
††
GIEMZA Józefa
zd. Czapla

ps. "Zadroxime"

1939

zv. Relacja.

1945

B. Rojalski 2014

GIENZA
JOZEFA